

POWIAT WĄBRZESKI

www.gminarynsk.pl

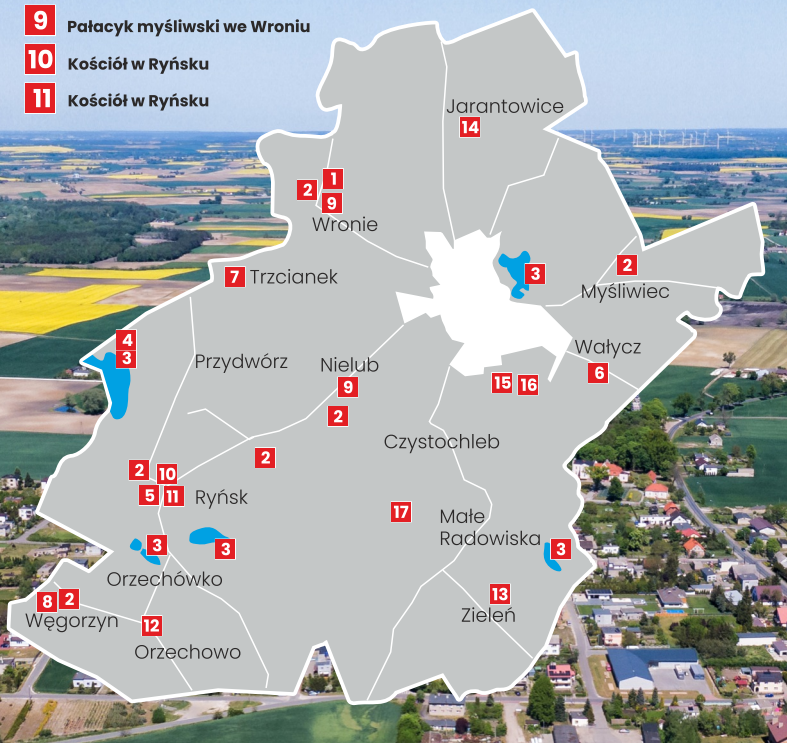
GMINA RYŃSK

WARTO ZOBACZYĆ

LEGENDA

1	Rezerwat Przyrody Wronie	12	Kościół w Orzechowie
2	Pomniki przyrody	13	Kościół w Zieleniu
3	Jeziora	14	Kościół w Jarantowicach
4	Ośrodek wypoczynkowy Przydwórz	15	Strzelnica
5	Dwór w Ryńsku	16	Paintball
6	Pałac w Wałyczu	17	Agroturystyka
7	Dwór w Trzcianku		
8	Dwór w Węgorzynie		
9	Pałac myśliwski we Wroniu		
10	Kościół w Ryńsku		
11	Kościół w Ryńsku		

www.gminarynsk.pl ■

GMINA RYŃSK

Kontakt:

Urząd Gminy Ryńsk

Ul. Mickiewicza 21, 87-200 Wąbrzeźno

 /UrządGminyRynsk/

 56 687 75 00

 poczta@gminarynsk.pl

1

Rezerwat Przyrody Wronie

Rezerwat przyrody "Wronie" utworzony został Zarządzeniem Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 11 października 1978 roku.

Obszar lasu o powierzchni 68,74 ha, stanowiącego obecnie rezerwat był do końca II wojny światowej własnością majątku Wronie. Po zakończeniu wojny kompleks leśny został przejęty przez Nadleśnictwo Golub-Dobrzyń. Celem ochrony jest zachowanie fragmentu buczyny pomorskiej, przy północno-wschodniej granicy zasięgu buka, zaś głównym przedmiotem ochrony jest zespół roślinny żyznej buczyny niżowej, gdzie las tworzy buk z domieszką dębu szypułkowego. Jest to jedyny na terenie powiatu wąbrzeskiego rezerwat przyrody.

2

Pomniki przyrody

Na terenie Gminy Ryńsk 12 obiektów ma status pomników przyrody. Wśród nich wyróżnia się jednak legendarny cis, który wedle podań został zasadzony przez Mikołaja z Ryńska w 1397 roku dla upamiętnienia założenia Towarzystwa Jaszczurczego. W rzeczywistości ma on ok. 500 lat, co i tak czyni go jednym z najstarszych cisów w Polsce.

3

Jeziora

Na terenie gminy występuje 6 jezior, które są zbiornikami wód powierzchniowych. Największymi są jeziora:

- Wieczno Południowe w Przydwórzcu, o pow. 199,4 ha,
- Sicińskie w Sitnie , o pow. 48,3 ha,
- Szczurkowskie w Orzechówku, o pow. 25,4 ha,
- Radowskie w Małych Radowiskach, o pow. 15,78 ha,
- Szańce w Ryńsku, o pow. 10,6 ha,
- północna część jeziora Zamkowego w Plebance, o pow. 10,3 ha.

Pod względem turystycznym wykorzystywane jest jezioro Wieczno Południowe. Pozostałe jeziora charakteryzują się optymalnymi warunkami dla wędkarstwa.

4

Ośrodek Wypoczynkowy Przydwórz

Ośrodek Wypoczynkowy w Przydworzu jest położony nad jeziorem Wieczno Południowe.

Na terenie ośrodka do wynajęcia są domki oraz pokoje w dwóch hotelikach. Nie brakuje również punktów gastronomicznych.

Osoby, które wybierają się nad jezioro samochodem, mogą zaparkować na płatnym parkingu. Na terenie ośrodka znajduje się pole namiotowe wyposażone w kominek, gdzie można przygotować ulubione posiłki.

Ośrodek Wypoczynkowy w Przydworzu

tel. 56 688 50 47

e-mail: przydworz@gminarynsk.pl

5

Pałace, dworki i parki w gminie Ryńsk

Dwór w Ryńsku

Pierwotny dwór powstał z cegły i kamieni polnych w roku 1751 dla Piotra Tuchołki. Na przełomie XVIII i XIX wieku nowi właściciele majątku Rheinsberg rozbudowali dwór nadając mu cechy klasycystyczne. Następnie w latach 1872-1881 hrabia Artur Sumiński rozbudował rezydencję tworząc potężny pałac o cechach neorenesansowych i neogotyckich. Obecnie mieszczą się tutaj Szkoła Podstawowa im. Mikołaja z Ryńska, Biblioteka oraz oddział przedszkolny.

6

Pałac w Wałyczu

Pałac murowany, powstawał etapami dla kolejnych właścicieli majątku. Środkowy fragment obecnego pałacu stanowi prawdopodobnie XVIII-wieczny dwór wybudowany dla rodziny Jeżewskich. Piętro, neobarokowe przybudówki i reprezentacyjny ganek to pamiątki rozbudowy pałacu w XIX wieku dla rodziny Działowskich. Na początku XX wieku kolejni właściciele majątku Chełmiccy, ufundowali kolejne przybudówki, tym razem klasycystyczne, zwieńczone attyką. Oprócz pałacu z zabudowań dawnego majątku zachowały się: gorzelnia, rządcówka, obora, stajnia, kuźnia, spichlerz, oficyny i częściowo murowana brama, wszystko z drugiej połowy XIX wieku. Obecnie własność prywatna.

7

Dwór w Trzcianku

Dwór murowany, powstały w latach 90-tych XIX wieku dla Paula von Pflug. Jest to ta sama rodzina von Pflug, której własnością były sąsiednie Bartoszewice (gm. Płużnica). Zabudowania gospodarskie nie zachowały się. Wszystkie zostały rozebrane w latach 70-tych XX wieku, a materiał z rozbiórki został wtórnie wykorzystany przez okolicznych mieszkańców. Dwór obecnie pełni funkcję mieszkalną.

8

Dwór w Węgorzynie

Dwór murowany z cegły i kamienia polnego, powstał w drugiej połowie XIX wieku w stylu klasycystycznym z elementami neorenesansowymi. Fundatorami byli prawdopodobnie Georg i Marie Gildemeister. Powojenne remonty spowodowały zniszczenie cech stylowych i detali architektonicznych. Z zabudowań dawnego majątku oprócz dworu zachowały się: owczarnia, dwojaki i niewielki budynek gospodarczy - wszystko z końca XIX wieku. Obecnie pełni funkcję mieszkalną i jest tam świetlica wiejska.

9

Pałac myśliwski we Wroniu

Pałac myśliwski wzniesiony w latach 90-tych XIX wieku w stylu willowym dla hrabiostwa Albrechta i Marthy von Alvenslebenów z Ostromecka. Pełnił funkcję reprezentacyjnej rezydencji na czas polowań właścicieli potężnego majątku. Z zabudowań gospodarskich z przełomu XIX i XX wieku przetrwały: wozownia, obora, chlewnia, czworak i rządówka. Obecnie własność prywatna.

10

Kościół

Kościół pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa w Ryńsku

Kościół filialny wzniesiony na początku XX wieku. Własność ewangelików do 1945 roku.

Poświęcony w 1945 roku w imieniu biskupa chełmińskiego przez księdza dziekana Józefa Kowalskiego. Kościół neogotycki, murowany z cegły, na kamiennym cokole (wysokim od frontu i przy kuchcie wschodniej, niższym na pozostałych ścianach). Korpus wzniesiony na planie prostokąta, z kwadratową wieżą od wschodu, zwieńczoną od strony wschodniej i zachodniej deskowaniem. Wyposażenie wnętrza z końca XIX wieku. Dzwon kościelny z XIX wieku. Organy o zewnętrznej oprawie neogotyckiej i współczesnym wyposażeniu.

11

Kościół pw. Świętego Wawrzyńca w Ryńsku

Kościół wzniesiony w I poł. XIV wieku. Przebudowany około 1608 roku ze środków fundacji Fabiana Plemieckiego - dostawiono wieżę od zachodu i kruchtę od północy. Kościół zbudowany w stylu gotycko-renesansowym, wymurowany z kamienia. Szczyty i górne kondygnacje wieży ceglane, otynkowane.

W kościele przeważa wystrój siedemnastowieczny. Tworzą go: późnorenansowa ambona, ławy kolatorskie z wczesnobarokową dekoracją snycerską i ławki z pierwszej połowy XVII wieku, wczesnobarokowy ołtarz główny z połowy XVII wieku z późnobarokowymi osiemnastowiecznymi rzeźbami świętych Stanisława i Wojciecha, kamienna barokowa chrzcielnica z drewnianą pokrywą z połowy XVII wieku oraz granitowa krypta, prawdopodobnie średniowieczna.

12

Kościół pw. Świętej Marii Magdaleny w Orzechowie

Kościół został wzniesiony w XIV wieku. Podczas wojen szwedzkich zniszczony i odbudowany w 1685 roku przez Radę Miejską Toruńską. Na przełomie XVII i XVIII wieku został wzniesiony szczyt zachodni kościoła. W XVIII wieku kościół posiadał drewnianą wieżę. W połowie XIX wieku dobudowano neogotycką kruchtę.

13

Kościół pw. Świętych Apostołów Piotra i Pawła w Zielonku

Kościół zbudowano z cegły i kamienia w stylu gotyckim, w I poł. XIV wieku. Prezbiterium zostało dobudowane w XV wieku. Główny ołtarz jest w stylu barokowym i pochodzi z XVII wieku, a jego elementem jest obraz św. Piotra i św. Pawła z roku 1877 oraz św. Rocha z XVIII wieku. Ołtarze boczne zdobią obrazy malowane na desce, przedstawiające św. Barbarę i św. Rodzinę. W kościele znajduje się gotycka polichromia z XIV wieku, rzeźby z XVIII wieku oraz kropielnica wykonana z granitu i pochodząca z przełomu XIII i XIV wieku. Zachował się także kielich mszalny z 1736 roku. Dzwon kościelny odlano w 1766 roku.

14

Kościół pw. Świętego Maksymiliana Kolbego w Jarantowicach

Znajdujący się w Jarantowicach dawny kościół ewangelicki, będący w rękach zboru ewangelickiego do 1945 roku, jest niewątpliwie jednym z ciekawszych budynków sakralnych w Polsce. Jego pochodzenie datuje się na XVII wiek. Kościół jest zbudowany z drewna, z ociosanych modrzewiowych bali połączonych ze sobą na tzw. zamek węglowy prosty, z pozostałkami (elementami drewnianych bali wystających poza lico ścian), na kamiennej podmurówce. Bryła kościoła została wzniesiona na planie prostokąta, przykryta dachem dwupołaciowym pokrytym strzechą z trzciny. To pokrycie dachowe świątyni czyni ją jedną z osobliwych budowli w Polsce, ale również wśród zachowanych ogólnie świątyń, zwłaszcza o konstrukcji drewnianej.

15

Strzelnica myśliwska

Strzelnica myśliwska w Wałszyku oddalona jest 1500m od obwodnicy Wąbrzeźna. Strzelnicę prowadzi Koło Łowieckie Jedność.

Można tam trenować wszystkie konkurencje strzeleckie, takie jak: przeloty, oś myśliwska, krąg myśliwski, zajęć, dzik w przebiegu, lis, rogacz. Działa od 1 kwietnia do 30 września w każdą środę.

Obowiązuje wcześniejszy kontakt pod nr. tel. 668 162 045 lub 691 023 935.

16

Paintball

Paintball Wąbrzeźno w Wałyczku to park rozrywki dla fanów aktywnego wypoczynku, którzy cenią sobie wspólny relaks na świeżym powietrzu. Na jego terenie można zrobić ognisko i urządzić grilla. Organizuje się tam imprezy firmowe, urodzinowe, wieczory kawalerskie i inne. Dwa razy w roku odbywa się turniej paintballa, na którym każdy może spróbować własnych sił. Informacje i rezerwacje: nr tel. 515 138 889

Gmina Ryńsk to dobre miejsce dla funkcjonowania gospodarstw agroturystycznych. Malownicze tereny, czyste powietrze i bogata tradycja rolnicza połączona z nowoczesnością sprawiają, że warto na moment zatrzymać się i odetchnąć pięknem natury.

Na terenie gminy znajdują się m.in.:

- 🏡 Kozdrówka, Stanisławki 34 - gospodarstwo agroturystyczne położone w Stanisławkach koło Wąbrzeźna. Stanowi doskonałe miejsce na nocleg, odpoczynek i chwilę relaksu na łonie natury. Kozdrówka to blisko czterohektarowa działka z lasem, stawami rybnymi i mnóstwem zieleni wokół. Do dyspozycji gości są 4 domki, każdy wyposażony w aneks kuchenny i łazienkę z prysznicem. Na terenie gospodarstwa znajduje się 250-letnia drewniana chata kryta strzechą, która została wpisana do rejestru zabytków.
Tel.: 56 688 35 06, e-mail: irenaszymion@wp.pl

- 🏡 Żurawi Jar, Czystochleb 39A - pensjonat typu B&B (Bed and breakfast) zapewnia ogród, bezpłatne WiFi, wspólną kuchnię i obsługę pokoju. Na terenie obiektu Żurawi Jar dostępny jest sprzęt do grillowania i taras słoneczny oraz serwowane są śniadania kontynentalne, wegetariańskie, wegańskie, bezglutenowe.
Tel.: 500 716 886

Urząd Gminy Ryńsk

WARTO ZOBACZYĆ

GINA RYŃSK

Wydawca: Urząd Gminy Ryńsk

Projekt okładki i skład: Underart Kamil Topolewski

Zdjęcia: Zduniak Studio Marcin Zduniak, Urząd Gminy Ryńsk

Egzemplarz bezpłatny

